

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (45)

door Aimé SMISSAERT (+)

En werkelijk : rond 9 1/2 ure komen 22 pinhelmen van het 12e regiment post vatten, nevens onze bureelen, rechtover het nr 4 der Sint Sebastiaanstraat, waar op het tweede verdiep, een bureel van het 208e pinhelmenregiment is ingericht. Toen zij daar een 10tal minuten stonden kwam een officier bij die hen eene aanspraak toerichtte, waarin o.a. voorkwam dat 800 man van hun regiment in den verlopen nacht gedood of gekwetst waren geworden, dat 3.000 ander mannen vermist waren en zijn, (die 22) de eenige overblijvenden van hun regiment waren.

Hij zegde hun dat zij thans bij het 208e regiment voetvolk zouden ingelijfd worden en vroeg hen gehoorzaam te zijn aan hunne nieuwe oversten, gansch hunnen plicht te doen en naar den vijand niet over te lopen.

Het was oprecht koddig om zien hoe die mannen gedwee, en als uit één mond, met een luid klinkend "ja" de verschillende vragen beantwoorden !

Toen de "Vaderlijke" vermaning afgelopen was, werden de geweren in rotten gezet en mochten de overblijvenden van het 12e pinhelmenregiment naar boven, naar het bureel van het 208e. Wat daar voorviel zijn wij natuurlijk niet te weet gekomen.

* * *

In den loop van den nacht kwam, muziek aan 't hoofd, het 206e pinhelmenregiment aan. Het zal alhier een 3tal dagen verblijven. In den vooravond - 't kon alsdan zoowat 6 1/2 ure zijn - woonden wij een soort van oproer bij van een 100tal mannen van dit regiment, ingekwartierd in de kostelooze Zusterschool der St Sebastiaanstraat. Die mannen waren samengeschoold voor het huis nr 4 dezer straat, alwaar, zooals hooger gezegd, een bureel van dit regiment gevestigd is. Onze duitschers kloegen putten in d'aarde, omdat zij op stroo moesten slapen. Een 4tal hunnen klommen de trappen op en vonden in het bureel... twee onderofficieren, op hun gemak neergeveld op canapés, lekkere cigaren rookend en met twee flesschen wijn... op dek ! "Ah ! 't gaat zoo !, morden de opgewonden soldaten, gij zit hier te "saufen" (drinken) en wij moeten hier op stroo slapen. Wie weet moeten wij morgen niet naar den slag, en gij zit hier te luiertikken !". Met oneindig moeite gelukten de onderofficieren erin ze te stellen, doch vooraleer de kamer te verlaten, verklaarden alle 4 dat zoo zij en hunn makkers des anderendaags nog op stroo moesten slapen, er oproer zou ontstaan. Terug beneden gekomen verhaalden zij hun wedervaren aan hunne makkers en, al roepen en tieren, keerden zij ten slotte naar hun logiest terug.

* * *

Deze morgen had om 9 uren in de HH. Petrus en Pauluskerk de Zondagsche duitsche militaire mis plaats. Weinig soldaten waren aanwezig, evenals in den dienst die, een uur later plaats had in den Anglikaanschen tempel der Langestraat.

In onze kerken werd heden de "biddag" gehouden, voorgeschreven door Z.H. Benediktus XV. De goddelijke diensten werden door een overgroot getal geloovigen bijgewoond. Den geloovigen werd bericht dat van morgen af de goddelijke diensten op de oude uren zouden plaats grijpen.

* * *

Eindelijk, na weken werkens en het leggen eener spoorlijn die het vliegplein van den Vuurtorenwijk aan de spoorlijn Oostende-Brugge verbindt, zijn de Duitschers er in gelukt 4 zware kanonnen, 1 van 30,5 en 3 van 28, op te stellen in het plein gelegen nevens de pers der Gilde "Willem Tell". Zij staan op een 20 tal meters van elkaar met den mond naar Zeebrugge.⁽¹⁾

Het schijnt dat Dinsdag of Woensdag schietoefeningen met die kanonnen zullen plaats grijpen.

* * *

De stedelijke vuilnisdienst beschikt slechts meer over 4 paarden. De overige 12 paarden, die de Duitschers aan de stad gelaten hebben, worden iedere dag door hen opgeëischt voor het vervoeren van zand, hooi, voeder, enz. Men kan gemakkelijk begrijpen dat de vuilnisdienst, met 4 paarden, in de volstrekte onmogelijkheid is de vuilnissen regelmatig weg te nemen. Zoo komt het dat de vuilnisbakken soms in geene 3, 4 dagen geleegd geraken. De Duitschers, die in het *Hotel Fontaine* nestelen hebben een praktisch middel gevonden om zich van de vuilnissen te onzoen: zij werpen ze eenvoudig weg in 't midden der Louisastraat. Deze morgen was het daar juist eene mestzate!

Maandag 8e Februari. -

HONDER EN ZEVENTIENDE DAG DER BEZETTING

Op de markt deze morgen, groenselboerinnen als gewoonte. Brieven van personen van Middelkerke, in het binnenland verblijvende, werden door de zorgen onze politie aan de boerinnen uitgedeeld.

Een Oostenrijksch officier vertelde heden dat Maandag avond een vliegtuig der Bondgenooten bommen wierp op twee Duitse onderzeeërs in de haven van Zeebrugge liggend. Groote schade werd aangericht.

De bemanning van een der onderzeeërs, werd door den schok tegen de wanden van het logies, waarin zij sliepen, geslingerd doch kwam er met eenige builen van af.

Deze avond rond 7 ure kregen de manschappen van het 208e pinhelmenregiment, dat hier tot Donderdag moest blijven, (wij hadden er 3 bij ons ingekwartierd) plostelings bevel zonder dralen, naar het front te trekken. Met muziek aan 't hoofd trokken zij, een uur later, den Nieupoortschensteenweg op.

Deze avond, omstreeks kwart voor 10 ure, wierp een vliegtuig bommen tusschen het *Palace Hotel* en de Northlaan. Tal van ruiten in het *Palace Hotel* en in de huizen der Leopold II laan werden gebroken.

Dinsdag 9e Februari. -

HONDERD EN ACHTTIENDE DAG DER BEZETTING

Deze nacht, tusschen 12 en 3 ure, kwamen ruim 10.000 man hulptroupen aan; zij stapten af aan de hangaar der koopwaren, vlak over de IJzerstraat, en werden onmiddellijk, muziek aan 't hoofd, de

(1) Die batterij werd batterij Hindenburg genoemd.

grootste helft, in de richting van Middelkerke, de overigen in de richting van Blankenberghe opgeleid.

Deze morgen vertrok naar Knocke en de Hollandschen grens het grootste gedeelte der matrozen, alhier gelegerd. Ook de bureelen gevestigd in het Koffijhuis *Appel* in de Kerkstraat trokken af.

* * *

Schoone dingen duren niet lang, eilaas ! Behalve bij een paar bakkers, die nog een weinig bloem over hebben, is er heden geen wit brood meer te bekomen, en morgen is het heel en gansch opgeschept...

In de "Société Littéraire" (Grootte Markt) wordt thans restauratie gehouden door M. FRIEDRICH die vroeger het Hotel Impérial openhield. De restauratie is slechts voor de officieren toegankelijk, en gister werden boven de 100 "diners" opgediend.

Terwijl de officieren op hun gemak eten, drinken, wandelen en zich vermaken, staan de soldaten, ginds, tusschen Middelkerke en Nieupoort en tusschen Nieupoort en Dixmuide tegenover de zwarten, waarvan zij eenen heiligen schrik hebben. Het is oprecht geestig - voor ons Oostendenaars - onze "Sauerkrautfresser" te hooren uitvallen tegen Engeland, die om de Duitschers te overwinnen, zwarten en wilden naar Europa afzendt; men zou voorwaar beginnen denken dat de brandstichters en de moordenaars van Visé en Leuven, de verdelgers van Dendermonde, de plundersaars van onze buiten en de brandschatters van de Koningin der Badsteden "allerliefste kruidekens-roer-me niet zijn", die nog geene vlieg zouden kwaad doen !! Och arme !!

Een Duitscher vertelde ons dezen avond dat hij, over eenige nachten, op wacht zijnde in een loopgracht, een zwarte zag naderen : het zicht van dit grijzend wezen, met zijne fonkelende oogen, deed hem koud krijgen. Hij vermande zich nochtans en lei aan om te schieten : de zwarte was verdwenen, doch een ogenblik nadien zag hij langs alle kanten van die duivels al kruipende afkomen. Hij schruwde het uit, en ging op den loop....

Van waar die groote, die eeuwige vrees ? De zwarten, die gekleed zijn in Engelsche ⁽¹⁾ soldaten, vertoonen zich slechts 's nachts. Zij kruipen voort langs den grond, hun mes tusschen de tanden, en, zonder het minste gerucht te maken, sluipen zij tot bij de Duitsche loopgrachten. Wee de "Knödelbayeren", de "Kaffeesachsen" en andere "Schapspreussen", die hen niet zien afkomen : onder vervaarlijk geschreeuw richten de zwarte duivels zich op, springen in de loopgrachten en vermoorden allen die er zich in bevinden. Het woord "vermoorden" is niet realistisch genoeg, met hun mes vlekken zij de ongelukkigen open, net als onze huisvrouwen de lieve vischjes den buik openrijten. ! Komt het tusschen hen en de zwarten tot een treffen, een gevecht in 't open veld, dan moet alles zwichten voor hunne "furia". Jammer dat ze de gekwetsten niet sparen, ten minsten als wij de Duitschers moeten gelooven - van wie wij al deze inlichtingen houden. Valt hun den eenen of den anderen Duitsche gewonde in de handen, rap en gauw wordt het mes van tusschen of van tusschen de leers gehaald, en in 1, 2, 3 is hij opengevekt. Zoo werd er een 10tal dagen een Duitsch veldhospitaal, in eene villa te Westende, door de zwarten overrompeld. Een gedeelte van het personeel kon vluchten, het overige werd vermoord en al de gekwetsten werden vreeselijk verminkt.

(1) Zeker in "khaki" ?

Men kan wel denken dat dergelijke manier van handelen de Duitsers woedend maakt. Ook worden al de zwarten die in hun handen vallen ongenadig afgemaakt. De zwarten moeten zulks te weet gekomen zijn want over eenige dagen hadden 4 Duitsers, die in eene loopgracht zakten, een zwarte gevangen genomen en gekoord en gebonden nevens hen gelegd, zeker in de gedachte hem later aan hunne overheden over te leveren, ofwel zelve af te maken in 't bijwezen hunner kameraden. Jamaar, een andere zwarte had zijn makker zien gevangen nemen : als een wilde sprong hij gebruik makende van een oogenblik onoplettendheid van de Duitsers, in de loopgracht, sneed den gevangen zwarte de keel over en vermoordde de vier Duitsers, vooraleer zij ernstigen tegenweer konden doen... Hij werd ten slotte zelve doodgeschoten door ooggetuigen van het voorval.

De Duitse soldaten die ons dit verhaal deden, wisten ook te vertellen van bewonderenswaardige handigheid der zwarten, die hunne messen 20, 30 meters ver op den vijand uitwerpen, en zelden of nooit hun doel missen...

Woensdag 10e Februari. -

HONDERD EN NEGENTIENDE DAG DER BEZETTING.

Heden kwamen alhier per schip, uit Sluis, 270 zakken bloem, wegende daaromtrent 15.000 kilos toe. Die bloem werd uit Engeland door schepen DEVRIESE gestuurd.

Vandaag moesten de kanonnen, op den Vuurtorenwijk opgesteld, beproefd worden. De proeven konden echter geen plaats hebben, daar de pantsering der platformen slechts voor één kanon gereed is; depantsering van een der 3 andere is nog maar half voltooid.

De Duitsers moeten erg vreezen dat de spoorlijn, door hen tusschen het Sas en het vlieg- of Poloplein gelegd, inzakken onder het gewicht hunner groote kanonnen, want de dwarsriggels liggen nog geen 30 centimeters van elkaar.

Op de duinen, nevens het militair hospitaal, is een kraan geplaatst.

Voor het oogenblik liggen er in de voorhaven 4 vreemde vischbakken, tevens 5 kleine stoombootjes; alle zijn in 't grijs geschilderd.

De Duitsers hebben de masten en het bovendek van den kustwachter "Ville d'Ostende" afgezaagd en zijn bezig er eene soort van houten logie op te timmeren.

Aan de groote kraan der voorhaven staan twee nieuwe platformen voor groote kanonnen en een derde staat op eenen opgeëschten wagen van M. Leon DELANNOY, in het midden van den weg, recht over de hangaars der Tilburybooten.

* * *

Deze morgen verlieten de Oostenrijksche soldaten, met pak en zak, de oude Muziekschool, in de St Franciscusstraat, waar zij sedert 2 maanden lagen. Volgens hunne verklaring trokken zij naar Oostenrijk terug.

Eene kompanie Oostenrijkers, op den Vuurtoren gelegerd, vertrok ook.